

En
verder:

Nieuw terrein voor iedereen

‘Ik vind dat in dit onderwerp iedere notaris een specialist zou moeten zijn’

Laura van Kempen is kandidaat-notaris bij De Kort van Tuijl notarissen in Tilburg/Udenhout. Ze is sinds vorig jaar actief betrokken bij een onderwerp waar de KNB zich sterk voor maakt: de bestrijding van financieel misbruik van ouderen.

TEKST Arnoud Veilbrief | FOTO Truus van Gog

Officieel is de landelijke pilot tegen ouderenmisbruik op 4 oktober begonnen. ‘Maar’, zegt Laura van Kempen, ‘er zijn al de nodige “voorbereidende gesprekken” geweest.’ Het notariaat, en zijzelf niet in de laatste plaats, is enthousiast over het plan dat financieel misbruik van ouderen tegen moet gaan en dan kun je niet vroeg genoeg beginnen. Van Kempen is vanaf het eerste uur betrokken bij het idee. Zelf had ze al jaren ervaring met gevallen van misbruik, of op z’n minst vermoedens ervan. ‘Een typisch voorbeeld is de oudere man of vrouw die met een jonger iemand binnenkomt en die tijdens het gesprek heel erg sturend aanwezig is. De oudere stemt overall mee in, maar toch geeft het je een ongemakkelijk gevoel. Wil die oudere meneer of mevrouw dat nu echt allemaal zelf? En dat is nog een voorbeeld van vrij openlijke manipulatie, het gebeurt vaak subtieler. Het is fijn dat daar nu echt aandacht voor komt en het wordt tijd dat notarissen hierin getraind gaan worden.’

VANGNET

In de pilot is de notaris één van de partijen die een ‘vangnet’ voor kwetsbare ouderen gaan vormen. Andere partijen zijn onder meer banken, woningcorporaties, zorginstellingen, politie en de Stichting Huiselijk Geweld. Samen met KNB-bestuurslid Jef Oomen heeft Van Kempen in pilotgemeente Den Bosch en in Tilburg, niet aangewezen als pilotgemeente, al gesprekken gevoerd met deze partners.

STAPPENPLAN

‘Op een cursusbijeenkomst bij de KNB in juni hebben we (kandidaat-)notarissen geïnformeerd over wilsonbekwaamheid. Daarbij werd de hulp ingeroepen van externe deskundigen, zoals Saskia van de Merwe, voorzitter van de Vereniging van Indicerende Artsen. Zij legde uit hoe je handelingsonbekwame mensen herkent. Heel interessant, want dat behoort niet tot de normale expertise van een notaris. Zelf heb ik een stappenplan gepresenteerd, gebaseerd op mijn ervaringen als notaris. Hoe herken je dat er iets mis is? En wat kun je daar vervolgens mee als notaris, binnen de beperkingen van je ambt? Het is nieuw terrein voor iedereen.’

ALARMBELLEN

De contacten beginnen vruchten af te werpen. ‘We merken al dat de banken beter thuis raken in de materie, want ze verwijzen steeds vaker naar de notaris door. Als een bejaarde man en een jonge vrouw samen een en/of-rekening aanvragen, is dat bijvoorbeeld verdacht. Daar is die rekening niet voor bedoeld. Je opent dan een discussie van wie het geld is. Dan moeten dus alarmbellen afgaan, zowel bij de bank als bij de notaris. Die moet een volmacht adviseren, en dan het liefst een volmacht onder toezicht. Of een zakgeldrekening, waarbij de gevolmachtigde een begrepsd bedrag per maand kan opnemen. Dat soort zaken kun je laten vastleggen in het levenstestament.’

VERANDERD

Het onderwerp heeft haar veranderd als kandidaat-notaris. ‘Ik ben mij nu meer bewust van het bestaan van financieel

misbruik en op welke wijze het kan plaatsvinden. Als ik een signaal waarneem, stel ik extra vragen om te beoordelen wat de wens van de cliënt nu écht is. Ik weet nu beter hoe ik signalen kan waarnemen en kan in overleg met mijn cliënt een vervolgtraject voorstellen.’

‘Natuurlijk probeerde ik me altijd al zo goed mogelijk een beeld te vormen van hun levens, maar dat doe ik nu nog sterker. Wat is de realiteit achter hun verhaal, hoe leven ze? Waarom komen ze nu naar de notaris? Is er misschien iets waar ze het liever niet over hebben? Vergeet niet, mensen kunnen heel vindingrijk zijn in het wegstrijken van plooiën in hun verhaal. Maar dat is toch niet in hun belang, zou je zeggen. Dat is waar, maar mensen die misbruikt worden, schamen zich daar vaak over. Het kan ook zijn dat ze het zelf niet eens herkennen als misbruik. Daar moet je als notaris allemaal op bedacht zijn. Ik ben door mijn betrokkenheid bij het onderwerp op kantoor een aanspreekpunt over ouderenmisbruik, maar ik vind dat in dit onderwerp iedere notaris een specialist zou moeten zijn. Niemand mag zijn ogen sluiten voor het kwaad dat er plaatsvindt.’ ■